

ВОЛОНТЕРСТВО ЯК АКТУАЛЬНА ФОРМА КУЛЬТУРНИХ ПРАКТИК СЬОГОДЕННЯ

Вероніка Базірова

Байдужість – це параліч душі.

Антон Павлович Чехов

Волонтерська діяльність є основою розвитку громадянського суспільства. Вона втілює в себе найшляхетніші прагнення людства – прагнення миру, свободи, безпеки, а головне, справедливості для всіх людей. Останнім часом зміни і Україні призвели до погіршення населення, тому потреба у ефективній роботі соціального захисту є важливою як ніколи. Одним із напрямків соціальної допомоги є саме участь добровольців у здійсненні цілого ряду соціальних послуг для тих, хто їх потребує.

Як відомо, з 2011 року Україна має спеціальний закон, який регулює діяльність волонтерів. Так, в Законі України «Про волонтерську діяльність» міститься легальне визначення волонтерства: волонтерська діяльність – добровільна, безкорислива, соціально спрямована, неприбуткова діяльність, що здійснюється волонтерами та волонтерськими організаціями шляхом надання волонтерської допомоги. В свою чергу, волонтерською допомогою вважаються роботи та послуги, які виконуються або надаються волонтерами безоплатно. Однак, безоплатне виконання робіт або надання послуг особами, що має одноразовий характер або здійснюється на основі сімейних, дружніх чи сусідських відносин, не є волонтерською діяльністю [3].

Волонтерська діяльність здійснюється за такими напрямками:

- надання волонтерської допомоги з метою підтримки малозабезпечених, безробітних, багатодітних, бездомних, безпритульних, осіб, що потребують соціальної реабілітації;

- здійснення догляду за хворими, інвалідами, самотніми, людьми похилого віку та іншими особами, які через свої фізичні, матеріальні чи інші особливості потребують підтримки та допомоги;

- надання допомоги громадянам, які постраждали внаслідок стихійного лиха, екологічних, техногенних та інших катастроф, у результаті соціальних конфліктів, нещасних випадків, а також жертвам злочинів, біженцям;

- надання допомоги особам, які через свої фізичні або інші вади обмежені в реалізації своїх прав і законних інтересів;

- проведення заходів, пов'язаних з охороною навколишнього природного середовища, збереженням культурної спадщини, історико-культурного середовища, пам'яток історії та культури, місць поховання;

- сприяння проведенню заходів національного та міжнародного значення, пов'язаних з організацією масових спортивних, культурних та інших видовищних і громадських заходів;

- надання волонтерської допомоги для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного або природного характеру;

- надання волонтерської допомоги за іншими напрямками, не забороненими законодавством.

Закон, крім того, визначає правовий статус волонтерів, волонтерських організацій, отримувачів волонтерської допомоги тощо. Нормативно-правовим актом передбачена можливість укладати договори про надання волонтерської допомоги, за якими одна сторона (волонтерська організація) зобов'язана надавати на користь іншої сторони (отримувача) визначені в договорі види волонтерської допомоги шляхом залучення до виконання волонтерів протягом встановленого в договорі строку, а отримувач зобов'язаний прийняти волонтерську допомогу [1].

Світовий досвід розглядає волонтерство як форму соціальної роботи, яка здатна подолати ефект уникнення людей від громадських проблем, сформувати модель колективної участі, відтворення людських цінностей [4]. 1859 рік вважається роком виникнення волонтерського руху у світі. В Україні волонтерство з'явилося на початку 90-х минулого століття, а офіційно його визнано Постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2003 р., якою також затверджено «Положення про волонтерську діяльність у сфері надання соціальних послуг». Щорічно 5 грудня відзначається Міжнародний день волонтера.

Насправді, сьогодні найбільша частина волонтерів – це молодь, переважно студенти, які мають багато вільного часу і завдяки навчальним закладам добре поінформовані про заходи, які проводяться волонтерськими організаціями [2].

Волонтерських організацій в Україні багато, однак я мала змогу познайомитися з всеукраїнським благодійним фондом «Серце до серця» і особисто переконалася, яких визначних результатів досягають волонтери у Фонді. Головною метою діяльності Фонду є робота в інтересах суспільства та окремих категорій осіб, зокрема порятунку життя і здоров'я українських дітей.

Фонд зосереджує увагу на придбанні та передачі у встановленому чинним законодавством порядку в безоплатне користування лікувальним

зкладам та безпосередньо набувачам благодійної допомоги медичного обладнання та медичних інструментів, а також витратних матеріалів та медикаментів, призначених для рятування і підтримки життя. Благодійний фонд підтримує та встановлює зв'язки з подібними благодійними та громадськими організаціями, у тому числі з іноземними та міжнародними.

Для здійснення головної мети Фонду він бере участь в організації та проведенні благодійних конференцій, зустрічей, обміну інформацією та технологіями.

Фонд співпрацює з вищими навчальними закладами України, залучаючи студентів до волонтерської діяльності, яка є особливою формою благодійництва.

Наприклад, Фондом проводяться велопробіги, танцювальні бали, майстер класи по рукоділлю, образотворчому мистецтву, футбольні матчі, виступи естрадних зірок та оркестрів.

Останні роки організація проводить благодійні аукціони побачень. Співпрацюючи з профспілками університетів, Фонд організовує за допомогою соціальних мереж аукціон, суть якого полягає в продажі та купівлі побачень з обраною людиною. Кошти за «лот» йдуть на допомогу дітям з різними фізичними вадами. Організувати такий захід дуже просто, а кількість зібраних коштів особисто мене шокувала. Для участі в аукціоні необхідно надіслати свою фотографію з коротким описом про себе організаторам в соціальній мережі, які завантажують інформацію про тебе в альбом і кожен може запропонувати будь-яку суму коштів, початкова ставка становить 20 гривень, а підвищувати ставки можна лише від 5 до 10 гривень цілим числом.

У 2015 році програмою організації та проведення акції «Врятуй життя дитині» була передбачена мета закупівлі реанімаційного обладнання.

Фонду «Серце до серця» чудово вдається поєднати розваги з благодійництвом, залучаючи таким чином якомога більше людей до співпраці. Крім того, я помітила, що люди, які взяли участь у волонтерській акції вперше, охоче цікавляться діяльністю Фонду та продовжують активно співпрацювати з ним, або навіть стають волонтерами [5].

Отже, волонтерська діяльність – це шлях самопізнання і самоперевірки. Тому в добровільній роботі беруть участь різні категорії волонтерів, людина будь-якого віку і статі, з будь-якою освітою яка спроможна відчувати означені потреби інших людей і на добровільних засадах допомагати їм.

Формування великого руху добровольців – є одним з важливих шляхів до продуктивної соціальної роботи в будь-якій державі.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Азгагі М. Громадські організації повинні спрацювати з громадами/М.Азгагі.//Громадські Організації.–1999.–№4.–С.27-28.
2. Василенко К. Волонтер - це стан душі // Волонтер//2001, №10.
3. Закон України «Про волонтерську діяльність». – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3236-17>
4. Лещенко Д. С. Правове становище волонтерських організацій в Україні та за кордоном / Правова система: теорія і практика № 1, 2008 р.
5. Сайт всеукраїнського благодійного фонду «Серце до серця». – Режим доступу: <http://sercedoserca.com.ua>